

Bir arzusunun hikməti

Bəzən həyatında elə nadir şəxsiyyətlər olur ki, onlar ömrünü büsbütün dəyişdirir, bütün planlarını alt-üst edərək sənə yaşamaq üçün fərqli bir aqibət hazırlayırlar. Bu mənada Ulu Öndər Heydər Əliyevin də mənim həyatıma böyük təsiri olmuşdur. Onunla bağlı bütün xatirələrim kövrək olduqları qədər də müdrik və ibrətamizdir.

Əgər Heydər Əliyev məni də minlərlə azərbaycanlı gənc milli kadr kimi keçmiş Sovet İttifaqının məşhur ali təhsil müəssisələrinə oxumağa göndərməsəydi, çox güman ki, mən də kənd-kəsəkdən ayrılmayacaq, ucqar dağ kəndinin qayğıları ilə yaşayacaqdım. Amma mən və mənim kimilər Ulu Öndərin sayəsində sürətlə dəyişdik. Dünyədən muğamatla yaşayıb toylarda yallı gedən uşaqlar milli kadrlara çevrildikdən sonra tədricən klassik musiqidən zövq almağa, Motsarta, Vivaldiyə, Şopenə qulaq asmağa başladım. Bütün bunlar qürur doğuran, həm də uzaq keçmişin yuxuya bənzəyən xatirələridir. Gülməli, kədərli və hikmət dolu xatirələr...

4-5 azərbaycanlı tələbə ilə birlikdə Moskvada avtobusa minmişdim. Yaşlı bir qadın bizdən soruşdu ki, "molodiye lyüdi, vıxodite?" Rus dilini bilmədiyimizdən heç nə anlamadıq, cavab əvəzinə "ne znayem" dedik. Aylar, illər ötdü, ətrafımızdakı insanlar, oxuduğumuz kitablar, müəllimlərimiz və tələbə mühiti bizi misqal-misqal dəyişdirdi, fərqli insanlara çevirdi.

Məhz Ulu Öndərin həyatımızda oynadığı bu rola görə biz fərqli aqibətin və fərqli uğurların sahibi olduq. Ona görə də aradan artıq yarım əsrə yaxın vaxt ötsə də, Heydər Əliyevin yaxşılığını unutmuruq.

1992-ci ilin may ayında Naxçıvanda ağır döyüşlər gedirdi. Ermənilər Araz çayı üzərindən çəkilən Sədərək körpüsünün tikintisinə nəyin bahasına olursa-olsun mane olmaq, bu yerləri işğal edib viran qoymaq istəyirdilər. Sədərək körpüsünün açılması sanki bütün ermənilərin milli faciəsi idi. Onların yalnız bir məqsədi vardı - Türkiyə

ilə Azərbaycan arasında yolun açılmasına imkan verməmək. Biz həmin il mayın əvvəlindən sonundək Naxçıvanda olduq. Bu döyüşləri jurnalist kimi müşahidə edir və Amerika Dünya Televiziya Xəbərləri üçün çəkilişlər aparırıdım. Azğınlaşan ermənilərin kimyəvi silahlar tətbiq etməsini, dinc əhaliyə divan tutmasını təsdiq edən faktlar barədə vaxtılı-vaxtında Naxçıvan Ali Məclisindən məlumat verirdilər. Xəbər janrında işləyən jurnalist üçün belə dəstək ələ düşməzdi.

Heydər Əliyev bütün jurnalistlərlə yüksək səviyyədə davranmağı bacaran siyasətçi idi. Naxçıvandakı qələm dostlarımız Ulu Öndərin hətta rayon jurnalistləri ilə görüşə də ciddi qiymət verdiyini deyirdilər. Döyüşlərdən yazan jurnalist üçün belə bir ünsiyyət bəxt ulduzunun doğması kimi idi. Amma onu da etiraf etmək ki, səngərə gələn jurnalisti döyüşçülər göz bəbəyi kimi qoruyurdular. Ona görə də döyüşdə əsgərlər və jurnalistlər fərqli reallıqları yaşayırlar. Əsgərsənə, döyüşməli, irəli atılmalısan. Jurnalistənsənə, yalnız icazə verilən çərçivədə məlumat toplamalısan.

Elə xatirələr var ki, aradan 50 il ötsə də, yenə insanın yandırır, kövrəkdir. Bu baxımdan Naxçıvan xatirələri və Ulu Öndərlə görüşlərimiz də təsirli və dəyərlidir. Nə isə, mətləbdən uzaqlaşmayaq. Ulu Öndərin ad günü ərəfəsindən "Həyat körpüsü" açılanadək ermənilər hücumlarına bir an belə ara vermədilər. Məqsəd, qeyd etdiyimiz kimi, körpünün tikintisinə mane olmaq, bütün bu ərəziləri işğal etmək və Türkiyə ilə yolları birdəfəlik bağlamaq idi. Təbii ki, ermənilər bunu bacarmadılar və nəhayət, 1992-ci il may ayının 28-də körpünün açılışı oldu.

Məlum olduğu kimi, körpünün açılışına Türkiyənin Prezidenti Süleyman Dəmirəl gəlmişdi. Ulu Öndər bizi Naxçıvan Ali Məclisində Süleyman Dəmirələ belə təqdim etdi: "Bu gəncləri mən vaxtilə Moskvada oxutmuşam, aradan illər keçib, unutmurlar, məni yoluxmağa gəliblər. Mən Moskvada böyük vəzifədə idim və o illərdə Sovet İttifaqının bütün şəhərlərinə gəncləri oxumağa göndərə bilirdim. Amma imkanım olsaydı, Türkiyəyə, Avropaya göndərərdim".

Etiraf edirəm ki, o vaxt Ulu Öndərin bizi İstanbulda oxutmaq istəyi ürəyimi açmamışdı. Lakin illər sonra mən səhv fikirləşdiyimi və Ümummilli Liderin nə qədər haqlı olduğunu dərk etdim. Dərk etdim ki, bizim dünyanın heç bir universiteti Moskva Dövlət Universiteti ilə ayaqlaşma bilməz qənaitimiz səhv imiş.

Türkiyədən söz düşmüşkən. Yaxşı yadımdadır, necə oldusa ilk döyüş bölgəsinə türkiyəli jurnalistlə getmişdim. Qəfildən atışma başladı və mən özümü itirib çöməldim. Türkiyəli jurnalist məni dümsüklədi ki, "abi, çəksənə".

- Atırlar axı!, - deyər cavab verdim.

- Bəs atışma kəsilsə nəyi çəkəcəksən?, - deyən türkiyəli jurnalist məni heyretləndirdi.

Bir sözlə, aradan illər keçdikcə Ulu Öndərin sözlərindəki hikmət qiymətli boğça kimi açıldı. MDU-da bizə dərs keçəndə deyirdilər ki, Sovet İttifaqının ilk yazılı abidəsi "İqor polku haqqında dastan"dır. Nizamidən, Füzulidən danışan olmazdı. Şərqi digər dahiləri də "İqor polku haqqında dastan"ın kölgəsində itib batırdı. Ulu Öndərin Süleyman Dəmirələ bildirdiyi "İmkanım olsaydı, bu gəncləri İstanbulda oxudardım" arzusunun açılması sən demə həm də bu imiş.

*Bahadır İMANQULİYEV,
"Azərbaycan"*